

Telegraful Roman

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pe un an 24 coroane.

Pe șase luni 12 cor. — Pe trei luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Corespondențe

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45. Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Un sir cu litere mărunte pentru întâia oară 30 fil., pentru a doua- și a treia oară câte 20 fil.

Pentru inserare mai mari după învoială.

Răsboiul și Înțelegerea

Cel mai nou consiliu de răsboi. — Declarația unui șef de guvern. — Franța în al patrulea an de răsboi.

Consiliul de răsboi al Înțelegerii, înținut acum la Versailles, unde erau reprezentate: Anglia, Franța, Italia și Statele Unite, și-a ținut de sfântă datorie ca, răpunzând la discursurile de pace rostite de Czernin și Kuhlmann, să hotărască din nou continuarea răsboiului.

Ministrul președinte francez Clemenceau s'a exprimat către un corespondent al ziarului olandez *Telagraaf* în următorul mod:

Răsboiul, va să zică, are să se continue, și numai atunci va avea sfârșit, când poporul german își va veni în fire. Un popor, cum este poporul german, înzestrat cu atâtea însușiri distinse, în cele din urmă totuși se va deșteptă. Iar dacă militarismul va stăpâni și mai departe, n'avem să-l crățăm. Atacul său îl vom respinge cu o lovitură atât de puternică, încât răsboiul acesta va fi ultimul și vom măntuī lumea de ciumă aceasta.

Așa zice șeful guvernului francez. Dar, pierderile suferite de Franța până acum, și pierderile sigure ce o aşteaptă de aici încolo prin continuarea răsboiului, nu le pomenește d-l Clemenceau.

Ce este căștigul Franței în al patrulea an de răsboiului?

La această întrebare se dă cel mai nimerit răspuns în revista germană *Tägl. Rundschau*, care scrie așa:

Franța, în patru ani de răsboi, a izbutit să aibe următoarele: două milioane de morți; mai multe milioane

de schilozi și răniți; un milion de prizonieri; 106 miliarde în împrumuturi de răsboi; a zecea parte ocupată din teritorul statului său, și prin aceasta o pierdere de a șase parte din suma dărilor; zona răsboiului, pe o întindere de 640 kilometri și o adâncime de 30—40 kilometri, ruinată și rasă cu desăvârsire, și în mare parte cu neputință de restaurat; în sfârșit toată țara prefăcută într-un câmp de luptă a lumii întregi, iar pe pământ francez își desvoltă activitatea soldațimea alcătuită din englezi, americani, ruși, belgieni, portughezi, canadieni, australieni, marocani, negri din Senegal, siki și gurka, toți împreună. Armata engleză a luat în posesiune întreg coșul nordic al Franței și s'a întocmit acolo ca acasă. Americanii și-au făcut cvartirul în Bordeaux și Marseille, și își construiesc de aici căile lor ferate spre front. Cum vesc zarele, francezii se văd nevoiți să primă în sinul lor tot soiul de străini, fie negri, fie sălbatici, în scopul de a spori populaționea țării. Puterea considerabilă financiară a bogatei țări se păgubește nu numai prin cheltuielile sporite ale răsboiului, ci și prin pierderea de 18 miliarde date împrumut Rusiei, pentru care guvernul plătește creditorilor interesele încă dela începutul răsboiului. Comerțul cu străinătatea este redus mult în urma activității submarinelor germane. Agricultura sufere din cauza că lipsesc brațele și lipsesc vitele, precum și gunoiul artificial. Industria nu are cărbunii de trebuință. Iar zilele reci de earnă fac, ca locuitorii Franței să simțească și mai dureros lipsurile acestea..

*

Dacă reprezentanții Înțelegerii, în marele consiliu dela Versailles, n'au

știut cu toate acestea să hotărască alt ceva, decât continuarea lungului răsboi, a lor să fie și răspunderea pentru urmările luptelor crâncene, ce au să se dea de aici înainte.

Din Austria. In numărul de Vineri al organului *Wiener Zeitung* se comunică următorul autograf preaînalat:

Lubite cavaler Seidler! In înțelegeră cu ceilalți membri ai cabinetului, și cu privire la situația parlamentului. D-ta mi-ai înaintat rugarea să încuvințez demisiunea întregului cabinet.

Deoarece atribui o deosebită însemnatate faptului, ca ministerul care dispune de increderea deplină, și care s'a dovedit destoinic în imprejurările cele mai grele, să rămână în oficiul său, nu mă simt îndemnat să-i împlinesc cererea înaintată.

Baden, 7 Februar 1918.

Carol m. p.

Seidler m. p.

Chestiunea executării unei legi

Preferența injustă a executării art. de lege XX din anul 1848 a produs multă mâhnire în credinția bisericii noastre.

Jertfele de multe soiuri, aduse de poporul românesc în cursul timpurilor, pentru apărarea hotarelor și pentru susținerea prestigiului monarhiei, neîndreptătesc, credem, la tratament egal cu celealte confesiuni din patrie.

In deosebi biserică noastră, cu toate instituțiile ei culturale, avea speranță, că în conformitate cu serviciile însemnante aduse statului, va fi considerată în spiritul legii sus amintite. Dar ne-am înșelat.

Prin executarea acestei legi biserică protestantă, cu nuanțele sale, ajunge la un ajutor de 200.000.000

coroane, biserică izraelită la 25 milioane coroane, fără ajutoare anuale puse în perspectivă; biserică noastră dreptmăritoare însă, cu toată claritatea și ului 3 din această lege, nu se împărtășește cu nimic.

Excellența Sa, Arhiepiscopul și Mitropolitul nostru, a intervenit pentru apărarea intereselor bisericii, cercând respectarea drepturilor garantate în legile sănătății. Răspunsul domnului secretar de stat, că biserică noastră n'a dovedit că ar avea trebuință de mijloace pentru susținerea ei și a instituțiilor sale, n'a putut și nu poate să mulțumească pe nime dintre fiii neamului nostru.

Paragraful 3, din legea menționată, obligă guvernul, ca mai năște de executarea ei să asculte confesiunile, și numai după ascultarea acestora să fie executabilă legea.

Ne întrebăm mereu: Prin ce s'au făcut biserică noastră și fiii neamului nostru nevrednici de o dreaptă considerare?

Istoria patriei este doar mărturie, că trecutul ei glorios se întreține de numele ilustre ale fiilor acestui neam mașter tratat; că purtat-ai răsboie lungi în contra semilunei; piepturile lor s'au opus, pe vremuri, invaziei marelui împărat al francezilor; luptele glorioase pe pământul italian și astăzi sunt sărbătorite în regimenterile românești; iar acum în zilele noastre, în acest măcel îngrozitor, numeroase locuri de lupte sunt strâns legate de vitejia fiilor noștri. Vorbesc clar laudele căpetenilor militare și admirarea lor pentru bravura soldațului român.

Si totuși luptele glorioase și suferințele supraomenești de acum și

FOISOARA

Educația religioasă

— După autori străini, de G. Navrea. —

Nu este o simplă comparație, când viața se asamănă cu o școală.

Școlarul este omul, cu întreaga sa individualitate. Invățător este Dumnezeu: El este viața și puterea fiecarei existențe.

Omenirea are un mare învățător: pe Cristos, care în toate zilele este lângă ea. Fiecare om este școlarul dumnezeescului învățător, — numai că nu toți sănătății despre aceasta.

Universul e stăpânit numai de o voine: de voinea învățătorului lumii. Nimeni nu poate influența această voine. Ea rămâne neschimbătă dela începutul și până la sfârșitul lumii. Pe ea se întemeiază ordinea din Univers; ea este legea vieții, a evoluției.

Datoria de căpetenie a părinților, față de copii, este nu îngrijirea de nutriment, îmbrăcăminte și locuință, ci *datoria educației*. Adeacă: luarea de măsuri, prin care să copiii noștri neatârnare spirituală. În acest înțeles totă educația trebuie să fie religioasă.

In ce consistă educația religioasă? Pe ce se întemeiază și care este ţinta sa, ni-o spun cuvintele: *Religiune și Educație*.

A educa înseamnă, etimologic, a scoate ceva la iveală.

De fapt, prin educație nu se introduce nimic din afară în copil. Ceea ce se va desvolta dintr-însuși, zace în mod potențial în el însuși.

Precum în germenele sămînței este ascunsă planta, asemenea în om stă ascuns ceeace în cursul vieții are să devină.

Iean Paul zice: Fiecare poartă în sine icoana viitorului său și nu va avea odihnă până ce n'va realiza.

Același lucru ni l-a spus Cristos zîndând: «Fiți desăvârșiți, precum și Tatăl vostru cel din cer desăvârșit este».

Educatorii se asamănă mult cu grădinarul. Aceștia nu pot să schimbe natura plantei. Din sămânță răsare ceeace ce este în germenele ei. Din un sămbur de cireș, nu va ieșii niciodată prun sau măr.

Grădinarul numai sămână sămânță în pământ, provede pământul cu materiale nutritive, îl udă la trebuință, îl expune la lumina și căldura soarelui, răsadul gîngăș îl apără de ger și de insecte stricăcioase.

Grădinarul nu contribue cu nimic

positiv la creșterea plantei; munca lui este determinată prin calitatea condițiilor necesare pentru viață și dezvoltare ale plantei, și are în vedere înălțarea pie-decilor.

Astfel educația, din casă și școală, nu poate face altceva din copil, de căt aceea ce conține el însuși în interiorul său.

Omul se asamănă cu o casă; sufletul lui e ca ferestrele, înțelepciunea ca lumina soarelui. Dacă ferestrele sunt curate, lumina binefăcătoare a soarelui pătrunde prin ferestre și luminează întreaga casă.

Educația religioasă este adevărată educație: numai prințînsa ajunge elevul la desăvârșire.

Religiunea este, — cum însuși cuvântul ne arată, — năzuință reîmpreunării omului cu Dumnezeu, cu eternul adevăr. Numai prin această reîmpreună poate să dispară ce este slab în om, făcând loc adesea desăvârșiri.

Să vedem acum măsurile ce are să le aplique educația religioasă, în scop să facă din copil om cu adevărat religios.

Măsurile educației religioase sănătății de două feluri cu privire la efectul și valoarea lor. Ele au influență parte nemijlocită, parte mijlocită.

Instrucțiunea religioasă este o măsură cu efect mijlocit. Ea va avea să arete copilul ceea ce e adevărat, dumnezeesc și vecinic; îl va îndruma pe calea cum se poate realiza idealul neamului omenesc, și cum își poate omul cunoaște și îndeplinea ţinta existenței. Cel ce nu cunoaște ţinta, nici nu poate îndeplini.

Mai întâi în casa părintească, apoi în școală, copilului să i se facă cunoscut scopul existenței sale: Dumnezeu este esența lucrurilor. Școlarul noștru să cunoască dar revelația lui Dumnezeu în toate.

Din fragedă vîrstă copilul să știe, că în fiecare om este un suflet vecinic, și că toți oamenii sunt frați. Cine nu iubește pe om, nu iubește nici pe Dumnezeu. Cel ce vrea să iubească pe Dumnezeu, trebuie să iubească pe toți oamenii.

Punct important în instrucțiunea religioasă să fie: Cum copilul prin rugăciune și meditație își poate curăța sufletul de poftă, plăceri și patimi. Trebuie dedat la rugăciune, la înălțarea sufletului cu vorba și fapta spre Dumnezeu.

Numai rugându-se poate omul ajunge la ţinta sa. Aceasta trebuie să facă în toată vremea, în tot ceasul și în tot locul.

Copilului să li se arate însemnatatea

din trecut să nu aștepte oare nici o răsplătită, nici o bunăvoiță?

In pragul sinoadelor protopresbiterale va trebui să lumină situația bisericii noastre și a credincioșilor săi, și să constatăm, că poporul nostru a adus sacrificiile cele mai mari posibile: a contribuit din sudorile feței sale, ca razele binefăcătoare ale unor legi umanitare concepute în spirit democratic să umple de lumină viața tuturor popoarelor. Răzimați pe aceste prestații ale bisericii și ale poporului, să cerem în aceste corporații executarea dreaptă a legii, ca să dovadim că pasul făcut de mai marii noștri astăzi deplin răsunet în inimile tuturor credincioșilor bisericii noastre.

Iancu Ștefanușiu, preot.

Mesajul regal englez. Regele George al Angliei a rostit un mesaj în parlament și a declarat, că prin colaborarea Statelor Unite s'a întărit puterea armelor înțelegerii. Vorbește după aceasta despre căderea Rusiei, care ar fi putut seceră roadele jertfelor sale, dacă rămânea credincioasa aliaților săi. Regele trimite la adresa soldaților săi și a marinei, și accentuază, că prima fântă va fi de aici încolo continuarea cu succes a răsboiului.

Stiri politice

Disidenții. — Comisiunea specială. — Continuarea discuției în parlament.

Numărul membrilor partidului apponyist, cari nu voiesc să intre în noua formăjire, este până acum 9.

Acești 9 deputați au hotărât să-și păstreze poziția de partid separat, cu numele de până acum, sub prezența lui Acuziu Bizon.

Comisiunea specială de 48 membri, aleși să raporteze asupra proiectului de lege electorală, s'a întrunit în prima ședință în 9 Februarie n. 1918.

Deputatul Mihali a renunțat să facă parte din această comisiune, cât timp nu va fi reprezentat într'insa și partidul țărănesc, sau al micilor agricultori, care este cel mai democratic partid al camerei.

La prima ședință, condusă de Khuen-Héderváry, au fost prezenți mai mulți miniștri și secretari de stat.

Raportorul Andrei Vertán, fiindde părere, că proiectul reformei electorale răspunde tuturor cerințelor progresului democratic, îl recomandă spre primire. Conte Tisza întrebă pe ministrul Vázsonyi, când va prezenta proiectul de lege despre împărțirea cercurilor electorale? Afară de aceasta cere lămuriri despre materialul statistic, îndeosebi despre cei decorați cu crucea Carol. Vázsonyi declară, că dă orice fel de lămuriri statistice, dar nu recunoaște legătura între cele două proiecte de lege.

gândirii: El trebuie deprins din fragedă vârstă să învețe a se stăpâni.

Importanța deosebită pentru rezultatul educației religioase este atmosfera spirituală care împresoară copilul.

Precum o lumină care arde, aprinde altă lumină ce-o atingem de flacăra ei, tot așa și iubirea unui om răspândește și aprinde iubire în împrejurimea sa.

Fiecare individ contribue: sau la ridicarea omenimii, sau la înjosirea ei, în conformitate cu educația ce a dobândit.

Dela bătaie

— Versuri de Dumitru Barbosu din Tâlmăcel —

Foaie verde ca earbă,
In sus de Cârlibabă
Pe deal mare ne-am suit,
Rusul bine ne-a zărit,
Groaznic vuet a pornit:
Muntele se clătină,
Văzduhul se 'nflăcăra
De focuri și de urgie,
Cum nu s'a mai văzut să fie.
Noi de jos ne-am ridicat,
Hurra! Hurra! am strigat,
Si spre rus ne-am aruncat.

In același timp ministrul accentuează necesitatea, ca sfâtuirile comisiunii să se termine cât se poate mai curând și fără întârzieri. După aceasta ședință se ridică Marți în 12 I. c.

Continuându-se discuția asupra programului guvernului vorbește deputatul Simonyi-Semadam în numele partidului poporul creștin-social, și asigură guvernul de increderea și sprijinul acestui partid.

Deputatul Bizon expune punctul de vedere al disidenților partidului Apponyi zicând, că nu există nici un motiv temeinic pentru disolvarea partidului 48-ist, deoarece programul său nu este încă realizat.

Contele Mihail Károlyi critică programul guvernului, dar declară că părțile programului care corespund vederilor partidului său, le va sprijini. Partidul 48-ist, conținându-se cu cei dela 67, a renunțat la independența economică. Oratorul este de părere, că un bloc al Europei centrale ar fi o primejdire continuă a păcii. Analizând punctele programului guvernului, Károlyi cere o reformă a casei magnaților. Programul conține părți, care merită să fie susținute de toate partidele, cu deosebire dreptul electoral: Partidul său se va opune energetic la orice fel de schimbări. La urmă vorbește despre pace și declară, că nimenei în față întreagă nu dorește pacea cu orice preț. El și partidul său suntaderenți a unui păci convenabile, așa cum o anunțase contele Czernin, o pace pe baza programă pacifiste. Răspunzând afirmațiilor ministrului Vázsonyi, Károlyi zice, că este mare deosebire între programul său și între al bolșevikilor. El, Károlyi, este părțitorul al colectivismului și al unei anumite reduceri în proprietatea privată. Bolșevikii sunt oamenii revoluției. El ca pacifist, este contrar revoluției, dar este totodată și contrar răsboiului. Pacifismul este o revoluție sufletească; el, oratorul, este susținător al acestei idei.

După contele Károlyi ia cuvântul prim-ministrul Wekerle. Răspunde cu deosebire lui Károlyi și, înainte de toate declară, că în căteva săptămâni va înainta camerei proiectul de lege despre ajutorarea văduvelor și orfanilor răsboiului. Pragmatica funcționarilor se găsește asemenea în lucrare. Reforma casei magnaților lipsește din program, căci guvernul ţine la dezvoltarea gradată și nu voiește a provoca agitații de prisos. Nici un maghiar, zice vorbitorul, nu poate să uite lealitatea, cu care Germania s'a alăturat dela început pe partea Ungariei; astfel, chiar și din punct de vedere național, este o cerință, ce nu se poate respinge, ca și după răsboi să se susțină alianța cu Germania. Invoile economice nu ating prin aceasta independența economică a Ungariei, și nici nu se îndreaptă împotriva unui al treilea stat. Reforma armatei se va realiza după răsboi; dar din această reformă va ieși o armată națională maghiară, care va întrece așteptările de până acum. Armata are să fie independentă în cadrul cerut de apărarea unitară a Austro-Ungariei și a aliaților săi. Cu raport la reforma electorală, guvernul își susține cu tărie principiile. Dacă se va căuta o învoeală, ea nu va fi căutată pe temeiul unei restrângeri a dreptului.

Dușmanul când ne-a ochit,
Amarnic s'a năcăjît,
La tunari a dat de știre
In grabă și opintire,
Să începă greu a bate
Cu șrapnele și granate.
Nici ai noștri nu dormeau,
Ci păgânește pușcău...
Eată un șrapnel spurcat
Lângă mine-a «splodat»,
In mâna m'a nimerit
Si mâna mi-a amorțit...
Cu trudă și cu amar
Am ajuns în «Feldspital».
Doctorul m'a vizitat
Si mâna mi-a operat,
Glonțu-afără mi-l-a dat,
Si mereu mă 'mbucură,
Că earăs m'o vindecă...
Foaie verde măr sălcu,
S'oi porni cătră Sibiu,
Foaie verde stejerel,
In satul meu Tâlmăcel,
La mamă, și la surori
Doru-mi sboar' adeseori:
In jalea inimil mele
Dumnezcu fie cu ele!

tului electoral planuit în proiectul de lege. Cu introducerea dreptului de alegere universal, va trebui să se înăsprescă și regulamentul camerei.

Ședința cea mai apropiată se staborește pe Sâmbătă în 9 I. c.

Urmează interpelările. Géza Polónyi cere lămuriri asupra chestiunii, privitoare la dreptul majestatic de-a hotărâră limbă de comandă și de serviciu în armata independentă ungură. Interpelarea se înaintează guvernului.

Deputatul Edmund Barta interpelează în afaceri de igienă școlară dintr-o comună din țară. Răspunsul dat de Apponyi se ia la cunoștință, și ședința se ridică.

In chestia aplicării și executării art. de lege XX din 1848 față de biserica noastră

In ședința sa din 24 Ianuarie st. v. a. c. Consistorul nostru mitropolitan s'a ocupat cu proiectul despre executarea succesivă a art. de lege XX din 1848.

Consistorul și-a exprimat convinția, că biserică noastră din patrie, nici odată nu a dat motiv de neîncredere, ci a cultivat cu deosebită răvnă iubirea de patrie și lealitatea către Tronul preașalt. În cursul crâncenului răsboi a adus jertfe morale, materiale și de sânge prin credincioșii ei. Biserică noastră de zeci de ani, și în special în temeiul concluzului congresual Nr. 65 din 1906, a cerut executarea și aplicarea art. de lege XX din 1848.

Deci biserică noastră nu slăbește în nădejdea, că înaltul guvern, pe calea prevăzută de legea aceasta, va extinde aplicarea ei și asupra noastră.

In temeiul concluzului luat, corpul nostru episcopal va prezenta înaltului guvern o reprezentare în înțelesul acesta.

Tratativele de pace dela Brest-Litovsc

Pace cu Ucraina. — Pertractări de armistițiu cu România. — În schimbul Dobrogei România ar primi o parte a Basarabiei?

Stirea cea mai importantă dela Brest-Litovsc, este: încheierea păcii între puterile centrale și Ucraina. Pacea aceasta s'a încheiat în 9 Februarie 1918.

Berlin, 5 Februarie. Vossische Zeitung anunță, că între puterile centrale și România s-au început pertractările de armistițiu la Sinaia. Fapt e, că pe frontul de sud-est în mod provizor e armistițiu din 10 Decembrie și acesta trebuie prelungit, dacă e vorba de evitarea stării de răsboi. Pertractările decurg în Focșani.

și zece porunci. După ameazi: 1. Rugăciunea înainte de învățătură, cele trei fapte ale blagosloveniei, trei sfaturi ale evangheliei, patru bunătăți ale sufletului și ale trupului, săpte păcate de moarte, săpte faceri de bine și patru păcate strigătoare la cer. 2. Rugăciunea după școală, săse păcate împotriva Duhului Sfânt, nouă păcate străine, nouă fericiri și cele nouă roduri ale milosteniei. 3. Cunoașterea slovorilor mari și mici. 4. Cântările liturghiei, Doamne miluiește-ne, — Amin.

Grupa II. Cei mai buni: 1. Cunoașterea slovorilor și slovenirea din bucoavna cea românească și cea latinească până la § 21. — 2. Rugăciunile de mai sus, precum și toate rugăciunile mesii. — 3. Din cântări: Doamne miluiește-ne de 3 ori și pe mare. 4. Din Aritmetică, cunoașterea cifrelor până la mii și a numără.

Clasa a doua. «Al doilea Klass». 1. Cetire din bucoavna dela §. 21 până la pag. 55. — 2. Psalmii dela vecernie. — 3. Aritmetică, numărarea din cap până la milioane și scrierea cifrelor. — 4. Scrierea literelor mari și mici, românește și latinește. — 5. Toate cântările liturghiei afară de acsion și cheruvic.

Clasa a treia. «Al treilea Klass». 1. Psalmii utreniei și pavecerniță mică de rost, cetire utrenie și a liturghie. 2. Catehismul de rost până la §. 2. — 3. Istoria biblică până la cap. 10 și dialogul prim, din carte nărvurilor bune. 4. A scrie rânduri și cuvinte cu slove românești și latinești. 5. Cântările liturghiei cu acsion și cheruvic. 6. Aritmetică, adiția (adunarea) și subtracția (scădere).

Scoala a doua. Semestrul prim: 1. Cetire din carte cu slove latinești și românești dela pag. 55 până la sfârșit. Polunoștea și ceasurile. 2. Partea întâi din catehism de rost, adevărată 12 încheieturi ale credinței. 3. Din istoria biblică dela cap. 11 până la sfârșit. Al doilea dialog al nărvurilor bune și șase capitole din Stăpânire. 4. Aritmetică, toate patru specii. 5. Cântări, toate glasurile cu ce se ține de ele, afară de catavasii și peasnă a nouă pe mare. 6. A scrie dictat (după ortos) cu slove românești și latinești.

Semestrul al doilea: 1. Vor ceta prunci învățăturile de îndreptare din bucoavna cea de Normă dela pag. 51 până la sfârșit, tâlcind dascului aceste învățături pe înțeles. 2. Catehism, cele zece porunci cu tâlcul lor până la Nădejde. Din Stăpânire dela cap. 7, până la sfârșit. Dialogul al treilea din carte nărvurilor bune. 3. Aritmetică, desfăcerea, reducerea și înjumătățirea. 4. Cântări: Catavasile pe mic, peasnă a nouă pe mare, podobile și celelalte.

Scoala a treia. Grupa I. Semestrul prim: Slovele nemțești, latinești și ungurești, și slovenirea și cetirea din bucovina ce cuprinde aceste limbi. 2. Declinațiile și comparațiile acestor trei limbi până la pag. 47. 3. A scrie slove, cuvinte apoi rânduri în acele limbi. 4. Declinațiile și comparațiile din limba latină până la verbum. 5. Catehismul partea a treia. 6. Aritmetică, fracțiile. — Semestrul al doilea: 1. Verbum cel nemțesc și cel unguresc. 2. Catehismul tot. 3. Cartea nărvurilor bune toată. 4. Conjugări în scris în nemțește, latinește și ungurește. 5. Aritmetică, regula aurea.

Grupa II Semestrul prim: Sprachlehre, nemțește, dela pag. 96 până la sfârșit. Înstanții, epistole, cuitanții, obligați, atestaturi, reversuri, &c. Cel unguresc dela pag. 110. Fabule și vorbiri moralicești tâlcuite pe românește. 2. Scriere după ortografie nemțește și latinește. 3. Istoria biblică 21 pag. 4. Aritmetică, regula aurea composita. Semestrul al doilea: 1. Gramatica latinească cu toate regulele ei tâlcuite pe nemție. 14 «prefectumuri». Construcții nemțește și ungurește. 2. Scrisoarea în patru limbi frumoasă. 3. Regula societatis. 4. Istoria biblică până la sfârșit.

Adaugere. Tot dascălul să poarte grijă de școala în care dânsul va învăța princiipii, ca să nu se spargă fereștrile, să nu se strice ușile și scaunele, și păreții să nu se găurească și să țină dascălul rânduială cu copiii și în școală, și afară de școală. Regens peste școale se rânduiește Nic. Lazar din partea Direcției, iar despre partea direcțorilor comornicu Nic. Mărean, împărtășitorul Eremie Israile și titorul Coman Cio-

ran, ca cu toții să ție școala în rânduială bună și cinstită, și cele ce vor putea dânsii în treaba școlii îsprăvi să îsprăvească, iară ce nu să arete Direcției școalelor spre îndreptare. Prinții numai dela al cincilea an până la al treisprezecelea să se primească și la intrare în școală să aducă fieșecare prunc atestat că s'au oltuit cu vârsat de vacă și sau prins.

Cum arată conspectul amănunțit al materialului de propus, școala din Rășinari avea trei învățători, dintre cari unul purta slujba de director «regens». Obiectul principal, religia, cuprinde jumătate din planul de învățământ. Nu se neglijau însă nici celealte discipline și vedem că materialul este destul de vast. Un elev care termină școala poporala, avea să iasă din școală cu cunoștințe destul de bogate din patru limbi, și era îndreptățit să reflecteze fără multă pregătire specială la cariera de preot, de învățător sau la vreuna din carierele administrative. Putut a oare școala realiza cerințele planului de mai sus, nu știm; cunoșcând însă zelul și dragostea mare a lui N. Lazar pentru școală, putem presupune, că în timpul celor zece ani cât a condus el școala din Rășinari mulți din elevii lui își vor fi însușit întreg materialul planuit.

Si ne îndreptățește să credem această faptul, că într-o vreme școala din Rășinari era poate cea dintâi între școalele românești din Ardeal.

Dr. Seb. Stancă.

Mersul răsboiului

Telegramme oficiale dela biroul de presă al ministrului președinte

Raportul statului nostru major:

Budapesta, 8 Februar. (Of.) Nu s'a întâmplat eveniment deosebit.

Budapesta, 9 Februar. (Of.) N'a fost nici o activitate mai mare răsboinică.

Astăzi demineață la orele 2 am încheiat la Brest-Litovsc pacea cu Ucraina.

Budapesta, 10 Februarie. (Of.) Pe planul celor Șapte comune și la răsărit de Brenta vie activitate de tunuri.

Şeful statului major.

Raportul statului major german:

Berlin, 8 Februar. (Marele cartier general). Frontul *vestic*: Aproape pe întreg frontul puțină activitate răsboinică. Infanteria noastră s'a întors cu numeroși prizonieri din întreprinderile sale de recunoaștere executate pe țărmul răsăritean dela Meusa la Beçanvau și la sudvest de Ornes. Focurile în părțile acestea au fost vîi toată ziua.

Pe celelalte fronturi nici o nouitate.

Berlin, 9 Februar. (Marele cartier general). Frontul de *vest*: La nord de Passchandaele și la vest de Oppy, în incărări mai mici de infanterie, am făcut prizonieri. Un detașament de al nostru, mai neînsemnat, de asigurare, înaintând la Fontaines les Croisilles, a fost respins prin activitatea violentă de focuri dușmane pe front larg.

Grupul de armate al principelui Albrecht de Würtemberg: Pe Coasta Lorena răsăriteană, împotriva pozițiilor dușmane la nord de Ronvaux, am executat între prinderi reușite. Artilleria franceză a desfășurat activitate în unele sectoare dintr Meusa și Mosel. La nord de Kiwray au căzut în captivitatea noastră soldați americani.

Frontul răsăritean: Astăzi demineață la 2 ore s'a pus pace cu Ucraina.

Pe celelalte fronturi nimic nou.

Ludendorff.

ciale și preparandiale instrucțione să aibă caracter apologetic.

Catiheții să se îngrijească de elevi să aibă manuale aprobată de biserică, să explice importanța instituțiunilor liturgice, și să pună în mâna elevilor lectură religioasă morală.

Orele de religie să se înceapă și să se termine cu rugăciuni.

Cu privire la educația religioasă catiheții să aibă grije de cercetarea bisericii din partea elevilor. Catihetul să conducă însuși elevii la biserică, după ce mai întâi li-a ținut exhortație. Elevii să se mărturisească de două ori pe an, și protopopii să controleze catehizația asemenea tot de două ori pe an.

Anglia recunoaște pe bolsevikii Ziarul *Morning Post* afilă că încurând va recunoaște Anglia guvernul bolșevikilor.

Despre Lenin. Se anunță din Petrograd, că Lenin din motive de popularitate lasă să se răspândească vești despre atenție îndreptățită împotriva lui. Apare în public cu gardă mare și organul Novaia Jisn al lui Lenin îl numește «far civil».

Congresul catolic regnicolar Primatele din Strigoni a provocat ordinarietele bisericii gr.-cat. române din patrie să compună până la 31 Ianuarie a. c. lista alegătorilor pentru congresul catolic regnicolar. Conferența episcopală din Blaj, ținută la 25 Ianuarie, a hotărât să nu se facă alegeri și astfel biserică soră nu va fi reprezentată la congresul proiectat.

In atențunea publicului. Poliția sibiană atrage luarea aminte a publicului, că vânzarea și cumpărarea de obiecte militare de

echipamente (arme, haine, albituri, ghete și a.) este opriță atât soldaților, cât și civilor. Cumpărătorii și vânzătorii se pedepsesc deopotrivă.

Falșificători de bilete. Citim în ziare budapestene: Poliția capitalei a aflat, că tipograful *Odzé Lajos*, din Strada Sip nr. 15 trăiește de câteva luni în mare belșug. Detectivii au constatat că Odzé a făcut un *clisăr de pe biletele de pâne*, și în tipografia lui Breuer Armin a tipărit o masă întreagă de asemenea bilete. Un bilet îl vindeau cu opt coroane. Poliția a deținut pe Odzé, pornind cercetarea și împotriva complicitelor săi din tipografie.

In folosul meseriașilor nostri. Părintele Augustin Craciună, paroh în Miluan (prot. Ungurașului), pătruns de importanța clasei noastre de mijloc, a binevoită a dărui suma de 20 cor., din cari cor. 10 la «Fondul de 20 bani pentru cumpărare unei case cu hală de vânzare pe seama meseriașilor» și cor. 10 la «Fondul Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace» al Reuniunii meseriașilor sibieni.

Contribuiri. In scopul clădirii sanatorului pentru tuberculoși au mai intrat contribuiri în restimpul dela 1 până la 7 Februar a. c. dela: Ilie Steflea 10 cor.; 1% contribuiri benevoli: 52 cor. 3 fileri. Direcționea mulțumește călduroșii pentru aceste contribuiri. Oferte se primesc și mai departe la Cassa de asigurare a muncitorilor din cercul sibian. Ofertele se chiteză în ziare.

In adâncimea apelor. Fruntașii marinei engleze spun, că submarinele germane nu le fac pagube așa de grozave. Un lord însă, lordul Rhondda, care conduce afacerile de alimentare engleză, a rostit în 27 Ianuarie 1918 la New-Port o vorbire, în care se recunoaște, că submarinele Germaniei au cufundat într-o singură săptămână din Decembrie: slăină în cantitate de trei milioane de funți, și brânză 4 milioane de funți.

Republica rusească. Stările de astăzi ale Rusiei se caracterizează prin următorul fapt, petrecut în comuna Ilinsc: Cuvintele ce sboară din gură în gură, în actuala Rusie, sănt următoarele: Democrație, socialism, anarhie, republică, demagogie, și altele de acelaș fel. Lumea le întrebuintează mereu, dar nu toți le înțeleg, și mai ales nu le înțelegă tărânia. Sătenii dela Ilinsc au ținut o adunare, să hotărască asupra formei stat a Rusiei. S'a pornit o lungă vorbă.. In sfârșit unul din bătrâni mai cu treceare ai satului se ridică și zice oamenilor: — Apoi bine! Dacă tocmai trebuie republică, să fie și republică, dar atunci ar trebui să rugăm pe far să se poarte mai bine, ca până acum...

Teatrul cinematograf. Programa acestei săptămâni la *Apollo*, în Strada Schevis, este următoarea: Marți și Mercuri, în 12 și 13 Februarie: *Căsătoria cu schimbul*, comedie în 3 acte. Joi și Vineri în 14 și 15 Februarie: *Slavul iubirii*, în primul rol Valdemar Psylander. Sâmbătă și Dumineacă, în 16 și 17 Februarie: *Fidanjare în automobil*, comedie. Joacă iarăș Psylander în rol principal.

Contribuiri pe seama orfelinatului

Pe lista de colectă pentru orfelinat ordonată de Prea Venerabilul Consistor Arhidiecezan sub Nr. 57/3 Epitr. din 1917, au contribuit din parohia Vidacutul-român și filii, protopresb. Sighișoara, următorii:

Filia: *Vidacutul unguresc*:

Cor. fil.

1. Levai Moise	—40
2. Simion Grecu	1—
3. Iosif Palco	1—
4. Ana Ios. Barabăs	1—
5. Ana Ios. Barabăs văd.	1—
6. Ana Bucur	1—
7. Petru Murzea Maria	2—
8. George Murzea	1—
9. Ioan Bucur	1—
10. Ioan Soanea	1—
11. Alexandru Murzea	1—
12. Vasilie Murzea Maria	2—
13. Ana Toma Bucur	1—
14. Victoria Bucur	1—
15. Petru II. Murzea	2—
16. Ilie Murzea	2—
17. Veroana Murzea văd.	2—
18. Ioan Murzea T.	2—

19. Filip Murzea 2—
20. Petru Murzea T. 3—
21. Aleman Banu 4—
Suma: 32·40

Matera: *Vidacutul român*:

Cor. fil.

1. Ioan Popa, paroh	10—
2. Mateiu Bărăbaș	1—
3. Ioan Bereșiu	2—
4. Nicolau Toma Florea	2—
5. Floarea Costea	4—
6. Filofteia Maior	2—
7. Mihail Maior	3—
8. Maria Maior văd.	2—
9. Ilie Toma Pantă	2—
10. Ioan Căprian	2—
11. Lucreția Murzea	2—
12. Floarea Z. Maior	2—
13. Ioana Medrea văd.	1—
14. Dumitru Diac	2—
15. Floarea Trișcaș văd.	2—
16. Grigoriu Pop	1—
17. Vasile Pop	2—
18. Mihail Pop	2—
19. Vasile Costea	10—
20. Patrichie Toma	2—
21. Ilie Maior G.	2—
22. Maria Cărpelaean văd.	2—
23. Nicolau Maior Florea	1—
24. Floarea Șuteu	1—
25. Elena Purcariu	1—
26. Ioan Toma Maria	1—
27. Ana L. Jeleriu	2—
28. Vasile Murzea Elisaveta	2—
29. Ioan Pipasu văd.	2—
30. Maria Costea Mih.	1—
31. Patrichie Medrea	3—
32. Dumitru Savu	2—
33. Maria Căprian	4—
34. Bărăbaș Joana văd.	2—
35. George Toma epitr.	5—
36. Ilie Maior St.	4—
37. Maria Costea văd.	1—
38. Patrichie Costea	5—
39. Floarea Toma Pantă văd.	1—
40. Dumitru Costea	2—
41. Elisa Costea	2—
42. Susana Popescu văd. preot.	4—
43. Vasile Marașescu inv.	2—

Suma: 140·40

adecă: Una sută patruzeci de coroane și 40 de fileri.

Vidacutul-român, la 17/30 Ianuarie 1918.

Oficiul parohial ort. rom.

Ioan Popa,
paroh.

In *Bocșa-română* au contribuit pe lista purtată de Constantin Tina pentru orfelinatul românesc, următorii fruntași ai comunei, funcționari, preoți, învățători și lucrători:

Cor. fil.

1. Crenian G. sef de fabrică	10—
2. Kis István, inginer	1—
3. Cornean, practicant	2—
4. Cotără Avram, funcționar	1—
5. Petru Ciuta, funcționar	1—
6. Spanagel I. conducător miner	2—
7. Ferk Antal, conducător miner	1—
8. Varga Béla, conduc	

O econoamă

Un preot văduv de 35 ani, căută o econoamă harnică, care să se priceapă la cusușul cu mașina, la tors, țesut la războiu, fier și grădinărit. Condiții favorabile, preferit este portul românesc. Ofertul însoțit de fotografie să se trimită la Adm. Tel. Rom. în Sibiu.

A apărut și se află de vânzare la : : : Librăria Arhidiecezană : : : „Biblioteca Băncilor Române“ NrII 21-22.

Curs elementar

de

Stenografie românească

după

sistemul stenotachigrafic

de

Vasile Vlaicu,
matematicul „Bănci gen. de asigurare”, Sibiu.

Prețul 2 coroane, plus 10 fil. porto.

La «Librăria Arhidicezană» în Sibiu, Nagyszeben, se află de vânzare :

Dr. Petru Span

conferință citită la congresul învățătorilor gr.-or. români din Bihar : :

de

Nicolae Regman.

Prețul: 30 fil. plus porto postal 6 fil.

În „Biblioteca meseriașilor români”

au apărut:

Nr. 1. A. Kotzebue: Nepotul răsfătat, fărtăș în 5 acte (după o traducere a lui Ioan St. Suluțiu, prelucrat de T. V. Păcățian) — 60

Nr. 2. I. Nestroy: Pribegii, comedie din viața meseriașilor în două acte, localizată de Dr. Seb. Stanca . — 50

Nr. 3. Carol F. Pfau: Tânărul editor, îndreptar pentru începători și pentru cei care vor să se ocupă cu editura, trad. de Radu P. Barcianu — 60

Nr. 4. Ioan Lupean: Bucoavnă nă învățat și umblă la însurat, sau Vladul mamei — 40

Nr. 5. Iuliu Crișan: Carierele vieții. Partea I. Carierile economice, industriale și comerciale — 60

Se pot procura dela Librăria arhidicezană, Sibiu.

La Librăria arhidicezană, Sibiu, se află de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, coloare bordo, cu patru evangeliști în față și la mijloc restignirea, tot aceiași și în dos, foile aurite, cu copciu, în o frumoasă cutie de păstrat 200 cor.

Aceiaș legătură cu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copciu, în o frumoasă cutie de păstrat 180 cor.

Aceiaș legătură, în față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copciu, în o frumoasă cutie de păstrat 160 cor.

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți imprimați evangeliștii și la mijloc restignirea, foile aurite cu cutie de păstrat 50 cor.

Evangelia legată în piele roșie cu cadru aurit și la mijloc cu o cruce imprimată foile colorate galben, 40 cor.

Din cauza scumpirii materialului, s'a urcat prețul.

A apărut în editura comisiunei administrative a tipografiei arhidicezane:

R. Ruiz Amado:

Secretul succesului

converzieri teoretice și practice cu tinerii de 15—20 ani, traducere de Vasile Stan, profesor la seminarul „Andreian”. Cuprinsul: Succesul și fericirea. Problema succesului. Idei atavice. Zeificarea succesului. Zodia. Perioadă fatală. Planul de luptă. Nu fumezi? Incă o țigare?...? Păhărele de beutură. Vorbele obscene. Steagul celor șepți voinici. Timpul e aur. Lectura. Jocurile. Sportul. Prietenii. Cavalerism și Donchișotism. Viermele neadormit. Orientari. O putere... Nobilă aderărată. Inclinații și destino-nicile. Concurența socială. Capitalul celor desmoșteniți. O obiecție și o părere. Cheamarea dumnezeiască. Munca. Impărtărea timpului. Statornicia. Impărtășește ca să învingeri. Puterea de sus Adaus: Sfaturile unui părinte către fiul său.

După cum se vede din acest cuprins bogat, Secretul succesului e o contribuție însemnată la literatura noastră pentru tinere, astăzi destul de săracă.

Se afă în depozit spre vânzare la Librăria arhidicezană din Sibiu, exemplarul broșat (280 pagini format 8°) cu 220 coroane.

Revânzătorilor se dă un rabat de 20%.

In editura comisiunei administrative a tipografiei arhidicezane, în traducere românească, făcută de dl Teodor V. Păcățian redactorul „Telegrafului Român” a apărut

Evangelia ca bază a vieții,

celebra lucrare a lui G. S. Petrow, în care sunt tratate cu multă putere de convingere temele următoare: Principiile fundamentale ale civilizației. Educarea voinei în spirit creștin. Degenerarea morală. Sublimitatea evangeliului. Impărtășa lui Dumnezeu

Se afă în depozit spre vânzare la Librăria arhidicezană din Sibiu. Prețul unui exemplar e 1 cor. 50 fileri plus 15 fileri porto poștal.

Revânzătorilor li se dă 20% rabat.

Anunț.

Să redus prețurile cărților:

1. Arhiepiscopul și metropolitul Andrei baron de Șaguna, de N. Popea, arhim. și vicar arhiepiscopal, dela 5 cor. la 2 cor.

2. Memorialul arhiepiscopului și metropolitului Andrei baron de Șaguna, sau luptele naționale politice ale românilor 1846-1873, de N. Popea, arhim., vic. arhiep. Tomul I dela 2 cor. 60 fil. la 2 cor.

3. Însemnările unui trecător. Crâmpel din sbuciumările dela noi, de O. Goga, dela 3 cor. la 1 cor. 50 fil.

4. Desvoltarea primatului papal și influența lui asupra creștinătății. Cercetări istorice, de S. Popescu, dela 1 cor. 25 fil. la 50 fil.

Librăria arhidicezană.

A apărut:

în editura Comisiunei administrative a tipografiei arhidicezane

Rânduiala Liturgiei și Carte de rugăciune

pentru tinerimea gr.-or. ort. române

în care se cuprind: Rânduiala liturgiei; rugăciune de dimineață; rugăciunea sfintei Treimi; rugăciune către Dumnezeu Fiul; psalmul 50 „Miluște-mă Dumnezeule” etc.; Simbolul credinței; tropare de cerere; rugăciunea sfântului Efrem; rugăciunile mesei; rugăciune de toate zilele către Născătoarea de Dumnezeu; rugăciune către sfântul Nicolae; rugăciunea sfântă de mărturisire; rugăciunea sfântă de împărtășirea cu s. cuninăcătură ale marului Vasile și Ioan Gură de aur; rugăciuni după împărtășirea cu s. cuninăcătură; rugăciuni de seara și rugăciunea cinstitei cruci

Se afă în deposit spre vânzare la Librăria arhidicezană, și se vinde legată frumos, în coloare roșie, cu 60 fileri.

Format plăcut, mic, pentru a se putea purta și în buzunar.

Revânzătorilor li se dă rabat 20%.

A apărut

în editura Comisiunei administrative a tipografiei arhidicezane

Carte de rugăciune,

în care se caprunde: Rugăciune de dimineață; rugăciunea sfintei treimi; rugăciune către Dumnezeu Fiul; Psalmul „Miluște-mă Dumnezeule”, etc.; rugăciunile mesei; Simbolul credinței; rugăciune de seara; rugăciune către Dumnezeu Tatăl; rugăciune către Născătoarea de Dumnezeu; rugăciunea sfântei cruci rugăciune către domnul nostru Iisus Cristos și rugăciune la nenorociri și alte necazuri.

Se afă în depozit spre vânzare la Librăria arhidicezană, și se vinde legată în coloare roșie și vânătă cu 40 fileri.

Format plăcut, mic, pentru a se putea purta și în buzunar.

Prefață, profesorilor și învățătorilor, la comanda de cel puțin 50 exemplare, pe lângă achitarea prețului sau expedarea cu rambursă, li se dă 20% rabat.

Este o carte de rugăciune foarte corespunzătoare nu numai pentru trebuințele sufletești ale ori cărui creștin, ci și ca dar la copii, precum și pentru ostașii din resboi, atât după cuprins, cât și după format și exterior.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidicezană:

Despre caritatea creștinească.

Trei predici

de

Abatele Metodiu Zavoral.

Prețul: 30 fileri plus 10 fileri porto.

Se vinde pentru scopuri culturale-filantropice.

„Biblioteca Șaguna“

Redactată de Dr. I. Lupăș, Săliște.

Nr. 16—36.

Mângăiați poporul!

Cuvântări bisericești

de

Dr. Ioan Lupăș

și alți preoți din protopopiatul Săliștei.

Se află de vânzare la Librăria Arhidicezană în Sibiu-Nagyszeben.

Prețul unui exemplar: Broșat cor. 250, legat cor. 3—, porto 20 fileri.

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidicezană din Nagyszeben — Sibiu :

Tipicul bisericii ortodoxe

intocmit pentru trebuințele preoților români și ale elevilor seminariai

de

Aurel Popoviciu,

duhovnic-econom seminarial, instructor de canări bisericești și de tipic.

Aprobat de Preaven. Consistor arhidicezan prin decisul din 21/VI 1916. Nr. 7238 B.

Se vinde numai legat cu 5 cor. plus 5 fil. porto, recomandat.

In editura Comisiunei administrative a tipografiei arhidicezane a apărut :

Mărturisirea ortodoxă

bisericii catolice și apostolice de rasărit revăzută la înșarcinarea comisiunei, după traducerea arhimandritului Filaret Scriban, de Dr. Pavel Roșca, prof. sem., cu binecuvântarea Excelenței Sale a Inaltreasfințitului Domn Arhiepiscop al Transilvaniei și Metropolit al Romanilor gr.-or. din Ungaria și Transilvania Ioan Mețianu.

Revizuirea e făcută pe baza textului cel mai autentic al scrierilor simbolice publicate de prof. dela facultatea teologică din Atena I. E. Mesolora, sub titlul: „Τά συμβολικά βιβλία”. Atena 1883.

In aceasta ediție, bine îngrijită și din punct de vedere al limbii, pe lângă „Prefață” revăzătorului în care se indică istoricul edării acestei cărți simbolice și isoarele considerate, se publică și o parte din „Precuvântarea” arhimandritului Filaret Scriban, dimpreună cu biografia mitropolitului Petru Movila, precum și aprobările patriarhale referitoare la aceasta carte simbolică.

Se afă în deposit spre vânzare la Librăria arhidicezană și se vinde broșată, cu prețul de 3 cor.

Revânzătorilor li se dă rabat 20%.

Pictură bisericească și portrete

Aduc la cunoștința On. Public, că după un timp lung și greu întotdeaudă iarăș în mijlocul familiei, primesc în lucrare orice pictură în oleu, în special bisericească: iconostase, orice icoane și mariimi, cruci, reparaturi a tot felul de icoane și înnoiri de iconostase.

După fotografii bune lucrez portrete până la mărimea naturală în creion (Confe) și în oleu.

Pentru lucrurile mele posed numeroase atestate de mulțumire.

Cerând sprijinul Onoratului Public românesc, semnez cu stîmă:

Nicolae Baciu, pictor

Agârbiciu-Szászgerbegy (Nagykülli megye).